

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. II. Quæ sit regula cognoscendi gradus affinitatis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](#)

§. II.

Quæ sit regula cognoscendi gradus affinitatis?

Weselbeccius in lib. 3. *Instit. tit. 3. de 1224*, gradibus cognationis, docet, nullos esse gradus affinitatis re ipsâ. L. 4. Q. grad. 4. ff. de gradibus cognat. sed nomine tantum & abusivè. L. ult. ff. codem; quod unaquæque generatio, vel successio gradum efficiat; affines autem alij ex alijs non dignantur; sed ex matrimonij sicut. Et ideo notat in ff. ubi Titulus inscriptus est de gradibus (scilicet cognatorum) non dici: & affinitatis; sed: & de affinibus; ut recte legatur: de gradibus cognationis, & affinibus; non affinitatis; quod hæc jure civili gradibus careat. Et quamvis etiam Zoëlius in cit. l. 1. *Instit. tit. 10. Q. affinitatis quoque n. 17. dicat*, affinitatem non esse linea, & gradibus distinctam. L. 4. Q. gradus ff. de gradibus: recte tamen obseruat, nihilominus etiam inter affines esse quædam seriem instar graduum cognationis. Sed utut sit de jure civili; de jure canonico non minus affinitas, quam consanguinitas in suas lineas, & gradus distinguuntur, ut mox sequetur.

Si autem quæras: ad quid conduceat affinitatis distinctione in pœdicta tria genera; cum secundum, & tertium genus, jure canonico per ordinem ad nuptias non attendatur? Schneidewinus l. 1. *Instit. tit. 10. de nupt. respondet*, ex duplo capite, jure civili, hanc distinctionem attendi. 1. proper matrimonium, quia jus civile dicit esse nefas, eos, qui affinitatis causâ inter se parentum vel liberorum loco habentur, in matrimonio copulari, ut habetur cit. L. non facile. §. hoc si age. Ceterum jure affinitatis nulla successio, vel hereditas permittitur. L. affinitatis. C. communia, de successionibus; secundo propter testimonium ferendum; quia, licet quis, etiam invitus cogi possit ad ferendum testimoniun, ne veritas oculetur, ut constat ex secundo decretal. de Testibus: affines tamen inviti non coguntur ferre testimoniun contra affines, ut notat Schneidewinus cit. n. 1. Tertia ratio etiam esse potest, quia quandoque per generalia, vel etiam specialia Principum decreta, jubentur abesse a consilio, vel senatu, qui alias ius suffragij habent, quando proponenda est causa, quæ tangit eorum affines; quo casu sepe dubitari solet, an, cum abesse in eo casu jubentur affines, intelligendum veniam decretum de affinibus in primo solum genere, an etiam in reliquis? nec raro in odium personæ sit extensio, in favorem restringio hujus termini *affinis*, contra mentem Principis, & leges iustitiae, quæ amorem inter, & odium media, neutrum respicit; sed finem legis, & mentem Legislatori.

Hinc sequitur, consanguineos viri in linea recta, pariter in haec linea esse affines 1226, mulieris ab ipso carnaliter cognitæ; & Rr 3. quidem

quidem in eodem gradu, quo ipsi sanguine juncti sunt; & vicissim consanguineos mulieris in linea recta, in hac linea pariter esse affines viri, qui eam carnaliter cognovit; & similiter in eodem gradu, in quo mulieri sanguine juncti sunt. Idem tendunt est de linea collaterali, tam æquali, quam inæquali; & cæteris gradibus. Hinc Titius, cuius sororem in uxorem habet Caius, est Cajo affinis in primo; Filia Titij in secundo; neptis Titij in tertio: propnepitis in quarto gradu, & linea transversali; quia in eodem gradu & linea Titius (ac ejus descendentes) sunt consanguinei uxoris Caij.

1227. Præterea not. arborem affinitatis proportionaliter ad arborem consanguinitatis, nihil aliud est, quam seriem, seu ordinem personarum, se attinentium ratione carnalis copula cum consanguineo, vel consanguinea alterius, distinctum pariter per lineas, & gradus, statuto pariter stipite, ut dictum est supra. Quoniam vero affinitatis origo, seu radix proxima illius, est carnalis copula viri & feminæ (ex hac enim fit, quod vir, qui per copulam fit una caro cum muliere, & haec vicissim cum illo, attingat sanguinem ejus, ac ob id cum consanguineis ejus affinitatem contrahat) ideo in arbore affinitatis pro stipite collocandi sunt conjuges, seu vir & mulier, qui inter se carnalem copulam habuerunt, & sub hoc ex una parte ponuntur consanguinei viri, & altera consanguinei Caje; nam quo gradu aliquis est consanguineus Titio, eodem erit affinis Caje, ut dictum est, & vicissim. Ex hoc notandum, quod vir, & femina, inter quos copula carnalis intercessit, non sint affines, sed stipes, ut dixi, aut truncus, seu radix, & origo, unde sumitur, & oritur tota ratio, & series affinitatis; ita Dicastro. *de Matrim. d. 10. n. 348.*

§. III.

An, & quousque affinitas dirimat matrimonium.

1228. Quæstio est. 1. an affinitas tam legitima, quam illegitima dirimat matrimonium? 2. affirmative; primum habetur. *c. Ex literis 1. h. t. ubi separatur matrimonium viri cujusdam cum vidua, ipso quarto gradu affini, propterea, quod ejus consan-*

guineum in quarto gradu magis habuit primo connubio; colligitur ex illis verbis: *si per testes circumspetatos, omni exceptione maiores, inveneris, quod primus vir superstititem quartogradu consanguinitatis attingit, non differas divorti sententiam promulgare, aequo enim (ut canes dicunt) abstinentiam est a consanguineis uxoris, ut propriis. Sic Alexander III.*

Quæstio est 2. quousque affinitas se extendat? 3. quod jure antiquo affinitas tam legitima, quam illegitima porrigebat usque ad septimum gradum, sicut consanguinitas c. 1. c. nullum. c. æqualiter. 35. q. 3. hodie tamen legitima extendat se folium ad quartum, juxta cit. c. non debet. 8. b. t. & illegitima ad secundum gradum inclusivè, juxta Trid. sess. 2. 4. de Reform. matr. c. 4. ibi: *sancta Synodus, gravissima de causis adducta, impedimentum, quod propter affinitatem ex fornicatione contractam inducitur, & matrimonium postea factum dirimit, ad eos tantum, qui in primo, & secundo gradu conjugantur, restringit; in ulterioribus vero gradibus statuit, hujusmodi affinitatem matrimonium postea contractum non dirimere.*

Ex hoc colliges, matrimonium inter fornicarium, & consanguineos fornicari vel econtra inter consanguineos hujus cum illo, validè, licetque contrahi in tertio, vel ulteriori gradu; quia etiæ affinitas in re sit; etiam in reliquis ultra secundum gradibus; non est tamen juridice seu quod ad effectus juris, & vim impediendi matrimonium contrahendum, vel dicimendi contractum. Et hoc eodem modo intelligendum est de affinitate ex quacunque copula illicita consummata, qualis est adulterina, incestuosa, vi etiam, & cum invitata, ebria, stulta, vel dormiente commissa; nam licet etiam ex tali copula naturaliter oriatur affinitas, ut dicimus infra; vim tamen dirimendi habet solum ad gradum secundum inclusivè, ut constat ex Tridentino. Dixi, *consummatâ, nimis enim eâ, per quam vir, & femina fiant una caro, prout colligitur ex c. Fraternitati. 1. Q. si una caro fiant. 35. q. 10. adeoque talis, quæ per se sufficiat ad generationem prolis, qualis ea tantum est, in qua semen virile recipitur intra naturale vas mulieris, prout habetur c. Lex Divine. 27. q. 2. c.* Extrahit.